

Riktlinje

Process: 3 RGK Hälsa, vård och tandvård

Område: Vuxentandvård- vårdprogram

Giltig fr.o.m: 2018-07-03

Giltig t.o.m: 2019-09-30 00:00:00

Faktaägare: Jonas Lindhe, specialisttandläkare, parodontologiavdelningen

Fastställd av: Stephan Quittenbaum, tf ordförande Medicinska kommittén

Revisions nr: 2

Identifierare: 77054

Sjukdomar kring tänder och tandimplantat. Tandvård

Gäller för: Tandvårdscentrum

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	2
1.1	Definition.....	2
2	Behandling.....	2

1 Inledning

1.1 Definition

Nationella Riktlinjer för Vuxentandvård, rekommendationer rörande sjukdomar i vävnader kring tänder och tandimplantat:

I området för sjukdomar i vävnader kring tänder och tandimplantat ingår gingivit, mukositis vid tandimplantat, kronisk parodontit, aggressiv parodontit, periimplantit, behandling av vertikala, djupa bedefekter i anslutning till tand och implantat, mjukvävnadsplastik och övriga tillstånd.

Diagnoser/ tillstånd

- Frisk gingiva
- Gingivit, begränsad
- Gingivit, behandlingskrävande
- Kronisk parodontit
- Aggressiv parodontit
- Parodontal abscess
- Frisk mucosa vid implantat
- Periimplantär mukositis
- Periimplantit

2 Behandling

Frisk gingiva

Egenvård:

- Daglig plackkontroll.

Klinikvård:

- Motivera och stärka goda vanor.
- Dokumentera att ficksondering är utförd.
- Bitewings: Marginala benet ska synas. Vid behov ta stående bitewings.

Gingivit, begränsad

Egenvård:

- Förbättrad plackkontroll inriktad på inflammerade sites.

Klinikvård:

- Träna förbättrad plackkontroll.
- Dokumentera att heltäckande ficksondering är utförd.
- Rengör inflammerade sites med ultraljud.
- Vid behov avlägsna tandsten/ överskott.
- Bitewings: Marginala benet ska synas. Vid behov ta stående bitewings.

Gingivit, behandlingskrävande

Egenvård:

- Förbättrad plackkontroll inriktad på inflammatoriska sites.

Klinikvård:

- Träna förbättrad plackkontroll.
- Dokumentera att heltäckande ficksondering är utförd.
- Rengör inflammerade sites med ultraljud.
- Vid behov avlägsna tandsten/ överskott.
- Följ upp efter omkring 1 månad. Utvärdera effekten och planera fortsatta insatser. Dokumentera i journalen.

Bitewings: Marginala benet ska synas. Vid behov ta stående bitewings.

Kronisk parodontit

Egenvård:

- Förbättrad plackkontroll inriktad på inflammatoriska sites.

Klinikvård:

- Dokumenterat fickstatus.

- Bitewings: Marginala benet ska synas. Vid behov ta stående bitewings. Komplettera vid behov med ytterligare röntgenbilder.
- Erbjud patienten remiss till tobaksavvänjare.
- Behandla med systematisk depuration, eventuellt kyrettage, av patologiska fickor. Normalt med anestesi.
- Säkerställ plackfrihet under läkning, vid behov med hjälp av klorhexidin.
- Följ upp med stöd postdepurativt efter högst 1 månad. Avlägsna plack och biofilm i behandlade fickor med ultraljud.
- Ge fortsatta stöd för återfallsprevention var 3:e månad det första året. Avlägsna plack och biofilm i behandlade fickor med ultraljud. Vid behov ytterligare träning av plackkontroll.
- Utvärdera behandlingseffekt efter 1 år och planera fortsatt behandling i samråd tandhygienist och tandläkare.

Aggressiv parodontit

Egenvård:

- Förbättrad plackkontroll inriktad på inflammatoriska sites.

Klinikvård:

- Dokumenterat fickstatus.
- Bitewings: Marginala benet ska synas. Vid behov ta stående bitewings. Komplettera vid behov med ytterligare röntgenbilder.
- Erbjud patienten remiss till tobaksavvänjare.
- Behandla med systematisk depuration eventuellt kyrettage av patologiska fickor. Normalt med anestesi.
- Säkerställ plackfrihet under läkning, vid behov med hjälp av klorhexidin.
- Följ upp med stöd postdepurativt efter högst 1 månad. Avlägsna plack och biofilm i behandlade fickor med ultraljud.
- Ge fortsatta stöd och återfallsprevention var 3:e månad det första året. Avlägsna plack och biofilm i behandlade fickor med ultraljud. Vid behov ytterligare träning av plackkontroll.
- Följ upp och utvärdera efter omkring 3 månader.
- Överväg konsultation/remiss parodontolog.

Parodontal abscess

Brådskande, bör få tid samma dag.

Klinkvård:

- Dränera abscessen.
- Spola rikligt med NaCl, om möjligt.
- Instrumentera inte rotytan.
- Ge systemisk antibiotika vid allmänpåverkan och/eller tecken på spridning. Ordinerar PcV 1,6 g x3 i 7 dagar. Metronidazol används i kombination med PcV vid terapisivikt eller vid allvarlig infektion med tecken på spridning.
- Gör ny bedömning inom 2-4 veckor.
- Behandla grundorsak.

Frisk mucosa vid implantat

Egenvård:

- Daglig plackkontroll.

Klinikvård:

- Motivera och stärka goda vanor.
- Värdera anatomi och åtkomlighet och ge riktad instruktion för plackkontroll.
- Fortsätt med stödbehandling var 6:e månad inledningsvis. Stödbehandling med längre intervall vid fortsatt god status.
- Fortsätt med stödbehandling var 3:e - 6:e månad vid parodontitbenägenhet och vid övrig bedömd risk, t.ex. tobak.
- Vid revision ska ficksondering utföras och dokumenteras.

Periimplantär mucositis

Egenvård:

- Förbättrad plackkontroll.

Klinikvård:

- Dokumentera fickstatus.
- Erbjud patienten remiss till tobaksavvänjare.
- Ta röntgen för att se bennivå årligen för att följa benstatus.
- Dokumentera och bedöm rörlig mucosa eller annan försvårande anatomi.
- Avlägsna plack och biofilm i fickor, gärna med ultraljud och/ eller Perioflow.
- Omforma vid behov protetiken.
- Träna plackkontroll, inriktad på inflammerade sites.
- Säkerställ plackfrihet under läkning, vid behov med klorhexidin.
- Följ upp och utvärdera behandlingsresultat efter 3 månader.
- Överväg remiss till parodontolog vid misstanke om pågående bennivåsänkning.

Periimplantit

Egenvård:

- Förbättrad plackkontroll.

Klinikvård:

- Dokumentera fickstatus.
- Erbjud patienten remiss till tobaksavvänjare.
- Ta röntgen för att se bennivå.
- Dokumentera och bedöm rörlig mucosa eller annan försvårande anatomi.
- Träna plackkontroll, inriktad på inflammerade sites.
- Remittera till parodontolog.

Giltig fr.o.m: 2018-07-03
Giltig t.o.m: 2019-09-30 00:00:00
Identifierare: 77054
Sjukdomar kring tänder och tandimplantat. Tandvård

Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela
faktaägare